

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Miejsca pełne BOGActw” nr AZ-21-02/12-KI-1/12
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12

Realizujący – Józef Dawidziuk Rok szkolny 2022/2023

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

		• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie			• dużo pytań pomocniczych	
6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wielki kosmos i moje podwórko	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca odwiedzane podczas wakacji wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga wie, że Biblia zawiera 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze dzieło Boga wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii określa znaczenie słowa „Biblia” wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i 	<ul style="list-style-type: none"> chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia interpretuje proste teksty biblijne mówiące o stworzeniu układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczone dobro wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża odpowiedzi alną troskę o przyrodę.

	<p>słowo kochającego Boga, który stworzył świat</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprawiania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową (zaznaczyć pierwsze piątki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu 	<p>przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna treść biblijnego fragmentu o raju (Rdz 2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna uczynki miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raju – interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi – przeprasza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą w Fatimie (chętnie modli się na różańcu) 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich 	
II. Szlak patriarchów	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego (wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama – charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami 	

	<p>niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni – wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnej bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe 	<p>na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały) – wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złożona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się nawraca 	<p>ucieczce przed wojskiem faraona</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przykazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanych nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na przyjście Jezusa – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia 	<ul style="list-style-type: none"> – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuacjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi 	
III. Ziemia Bożej	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża troskę o swój

<p>obietnicy</p>	<p>(przechowywano w niej tablice Bożych przykazań) – wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościółów), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łagodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie</p>	<p>może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskiej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej</p>	<p>obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga</p>	<p>drodze do nieba – prezentuje postawę sumiennosci, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru – uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy</p>	<p>parafialny kościół oraz o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgodę, przyczyniając się do łagodzenia konfliktów w swoim otoczeniu</p>
<p>IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 26-31)</p>	<p>– wie, że dialog Maryi z Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków Świętej Rodziny – wie, że św. Józef był</p>	<p>– wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a Betlejem</p>	<p>– pokazuje na mapie Nazaret – w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia Jezusa</p>	<p>– wyjaśnia, że Bóg zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga innym – wyjaśnia, co oznaczał</p>	

	<p>opiekunem Jezusa – wymienia praktyki religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa</p>	<p>– wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem – określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa – podaje datę i miejsce swojego chrztu</p>	<p>– wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon – okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką – określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan</p>	<p>– pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powiniennem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim łaski</p>	
--	---	--	--	---	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)</p>	<p>– wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu</p>	<p>– wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba</p>	<p>– na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba</p>	<p>– wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać</p>	<p>– okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje</p>

	<p>chleba (Łk 9,12-17)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw – zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia grzeszników 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa – wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym – sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem...” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek rozmnożenia chleba z Eucharystią – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzianych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scenie wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem – wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes 	<p>trud pokonywani a życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach</p>
V. Droga pokuty	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy 	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzemięźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitwie m czuwaniu przy Grobie Pańskim

	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk 23,33-34.44-46) – wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> podstawą życia chrześcijanina – upomina kolegów, którzy kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa 	
VI. Szlak nowego życia	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę – zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostoelskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzaniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostoelskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrówanie do domu Ojca 	<ul style="list-style-type: none"> – odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność 	

	Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z Bogiem)			więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo	
VII. Szlak wiary	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża Jana Pawła II – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego – wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego wspomnienie – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu, połowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu – wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitwne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufnej modlitwie powierza siebie i świat Bożemu Miłosierdziu – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Boże – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – chętnie modli się przy kapliczkach i dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i ofiarą